

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัจจัยสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลประจำการโรงพยาบาล สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research Method) ศึกษา ระดับและลักษณะสนับสนุนของปัจจัยสนับสนุนต่อการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร ปัจจัยสนับสนุนที่ผู้วิจัยคัดสรรมาศึกษาคือ ปัจจัยด้านนโยบาย การดำเนินงานของฝ่ายการพยาบาล ปัจจัยด้านแบบบันทึกทางการพยาบาล ปัจจัยด้านความรู้เรื่อง การใช้กระบวนการพยาบาลพยาบาลประจำการ และปัจจัยด้านการนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการ พยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร

การศึกษาครั้งนี้ศึกษาจากประชากร 2 ส่วนคือ

1. ประชากรซึ่งเป็นเอกสาร แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

- 1.1 เอกสารเผยแพร่นโยบายการดำเนินงานของฝ่ายการพยาบาล สำหรับศึกษา ปัจจัยสนับสนุนด้านนโยบายการดำเนินงานของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร
- 1.2 แบบบันทึกทางการพยาบาลของแผนกสูติ-นรีเวชกรรม ศัลยกรรม อายุรกรรม และกุมารเวชกรรมของโรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 96 ชุด เป็นแบบบันทึกทางการพยาบาลแผนกสูติ-นรีเวชกรรม 21 ชุด แผนกศัลยกรรม 40 ชุด แผนกอายุรกรรม 19 ชุด และแผนกกุมารเวชกรรม 16 ชุด

2. ประชากรซึ่งเป็นพยาบาลประจำการโรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,071 คน เป็นพยาบาลประจำการแผนกสูติ-นรีเวชกรรม 185 คน แผนกศัลยกรรม 472 คน แผนกอายุรกรรม 249 คน และแผนกกุมารเวชกรรม 165 คน

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

1. ตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นเอกสาร แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

1.1 เอกสารเผยแพร่นโยบายการดำเนินงานของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาล สังกัดกรุงเทพมหานคร ประเภทเอกสารคือ คู่มือนโยบายของฝ่ายการพยาบาล คู่มือการปฏิบัติงานพยาบาล เอกสารคำสั่งของฝ่ายการพยาบาล เอกสารบันทึกข้อความของฝ่ายการพยาบาล มาตรฐานการปฏิบัติงานของฝ่ายการพยาบาล และคู่มือปฏิบัติงานโรงพยาบาล

1.2 แบบบันทึกทางการพยาบาลของแผนกสูติ-นรีเวชกรรม ศัลยกรรม อายุรกรรม หรือกุมารเวชกรรมของโรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานครจำนวนตัวอย่างประชากร 80 ชุด การสุ่มตัวอย่างประชากรใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแบ่งตามโรงพยาบาลและแผนก ตัวอย่างประชากรแบ่งเป็นแบบบันทึกทางการพยาบาลแผนกสูติ-นรีเวชกรรม 19 ชุด ศัลยกรรม 32 ชุด อายุรกรรม 16 ชุด และกุมารเวชกรรม 13 ชุด

2. ตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นพยาบาลประจำการปฏิบัติงานแผนกสูติ-นรีเวชกรรม ศัลยกรรม อายุรกรรมหรือกุมารเวชกรรม ยกเว้นพยาบาลประจำการซึ่งปฏิบัติงานประจำห้องผ่าตัด ห้องคลอด อุบัติเหตุหรือห้องตรวจโรคของโรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร กำหนดจำนวนตัวอย่างประชากร 300 คน การสุ่มตัวอย่างประชากรใช้วิธีสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแบ่งตามโรงพยาบาลและแผนก ตัวอย่างประชากรแบ่งเป็นพยาบาลประจำการแผนกสูติ-นรีเวชกรรม 62 คน ศัลยกรรม 122 คน อายุรกรรม 70 คน และกุมารเวชกรรม 46 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 4 ชุด คือ แบบตรวจรายการนโยบายการดำเนินงานของฝ่ายการพยาบาล แบบตรวจรายการแบบบันทึกทางการพยาบาล แบบสอบถามรู้เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลประจำการและแบบสอบถามการนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ลักษณะเครื่องมือ

ชุดที่ 1 แบบตรวจรายการนโยบายการดำเนินงานของฝ่ายการพยาบาล ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเอกสารที่นำมาตรวจสอบ

ส่วนที่ 2 แบบตรวจรายการศึกษาลักษณะการกำหนดนโยบายการดำเนินงาน เพื่อนำกระบวนการพยาบาลไปใช้ในหน่วยงานจำนวน 2 ข้อ ในแบบตรวจรายการแต่ละข้อจะมีข้อความระบุลักษณะของการกำหนดนโยบายเพื่อนำกระบวนการพยาบาลไปใช้ในหน่วยงานเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบเอกสารนโยบายการดำเนินงานของฝ่ายการพยาบาลว่ากำหนดตรงกับลักษณะใดที่ระบุไว้ในแบบตรวจรายการ

ชุดที่ 2 แบบตรวจรายการแบบบันทึกทางการพยาบาล ประกอบด้วย 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 แบบตรวจรายการแบบบันทึกทางการพยาบาล

ลักษณะของแบบตรวจรายการเป็นชนิด 2 ตัวเลือกคือ "มี" หรือ "ไม่มี" โดย "มี" ในข้อใดของแบบตรวจรายการหมายถึง แบบบันทึกทางการพยาบาลที่นำมาตรวจสอบมีลักษณะสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลตรงตามที่กำหนดไว้ในแบบตรวจรายการข้อนั้น และให้คะแนนเท่ากับ 1 "ไม่มี" ในข้อใดของแบบตรวจรายการหมายถึง แบบบันทึกทางการพยาบาลที่นำมาตรวจสอบไม่มีลักษณะสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลตรงตามลักษณะที่กำหนดในแบบตรวจรายการข้อนั้น และให้คะแนนเท่ากับ 0 แบบตรวจรายการประกอบด้วยรายการตรวจสอบจำนวน 25 ข้อ รายการตรวจสอบครอบคลุมทุกขั้นตอนของกระบวนการพยาบาลคือ

ขั้นตอนการประเมินภาวะสุขภาพ 9 ข้อ (ข้อ 1-9) แบ่งเป็น ขั้นตอนย่อยคือ

- ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล 7 ข้อ (ข้อ 1-7)

- ขั้นตอนการกำหนดข้อวินิจฉัยการพยาบาล 2 ข้อ (ข้อ 8-9)

ขั้นตอนการวางแผนการพยาบาล 7 ข้อ (ข้อ 10-16)

ขั้นตอนการปฏิบัติการพยาบาล 7 ข้อ (ข้อ 17-23)

ขั้นตอนการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล 2 ข้อ (ข้อ 24-25)

ส่วนที่ 2 คู่มือประกอบการใช้แบบตรวจรายการแบบบันทึกทางการพยาบาล ประกอบด้วยรายละเอียดลักษณะที่ต้องปรากฏในแบบบันทึกทางการพยาบาลของแต่ละข้อของรายการตรวจสอบทั้ง 25 ข้อ ในแบบตรวจรายการ โดยใช้รายละเอียดในคู่มือเป็นเกณฑ์ประกอบการ

ตัดสินว่าแบบบันทึกทางการแพทย์ที่นำมาตรวจสอบด้วยแบบตรวจรายการแบบบันทึกทางการแพทย์ "มี" หรือ "ไม่มี" ลักษณะสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลตามลักษณะแต่ละข้อของรายการตรวจสอบในแบบตรวจรายการ

เครื่องมือชุดที่ 3 และชุดที่ 4 ผู้วิจัยใช้ศึกษาในตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นพยาบาลประจำการ ซึ่งใช้ชื่อว่า แบบสอบถามเรื่องการศึกษาปัจจัยสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลประจำการ

ตอนที่ 2 เครื่องมือการวิจัยชุดที่ 3 คือ แบบสอบถามความรู้เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลประจำการ เน้นการศึกษาความรู้การนำกระบวนการพยาบาลไปใช้ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) ชนิด 4 ตัวเลือก โดยให้เลือกตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุดเพียง 1 ตัวเลือก ข้อที่ตอบถูกให้คะแนนเท่ากับ 1 ข้อที่ตอบผิดให้คะแนนเท่ากับ 0 จำนวน 30 ข้อ ประเด็นข้อคำถามของแบบสอบถามครอบคลุมทุกขั้นตอนของกระบวนการพยาบาลคือ

ขั้นตอนการประเมินภาวะสุขภาพ 10 ข้อ (ข้อ 1-10) แบ่งเป็นขั้นตอนย่อยคือ

- ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล 6 ข้อ (ข้อ 1-6)
- ขั้นตอนการกำหนดข้อวินิจฉัยการพยาบาล 4 ข้อ (ข้อ 7-10)
- ขั้นตอนการวางแผนการพยาบาล 7 ข้อ (ข้อ 11-17)
- ขั้นตอนการปฏิบัติการพยาบาล 8 ข้อ (ข้อ 18-25)
- ขั้นตอนการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล 5 ข้อ (ข้อ 26-30)

ตอนที่ 3 เครื่องมือการวิจัยชุดที่ 4 คือ แบบสอบถามการนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลตามการรับรู้ของการพยาบาลประจำการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราประเมินค่าตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) โดยประมาณค่าการรับรู้ต่อระดับสนับสนุนของการนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาล โดยกรณีที่รับรู้ว่ามีประสบการณ์ได้รับการนิเทศด้วยกิจกรรมการนิเทศ ในข้อใดก็ให้เลือกตอบประมาณค่าการสนับสนุนของการนิเทศด้วยกิจกรรมข้อนั้น ต่อการใช้กระบวนการพยาบาลจากตัวเลือกระดับมากที่สุดถึงน้อยที่สุดโดยเลือกเพียง 1 ตัวเลือกต่อ 1 ข้อ แต่ถ้ากรณีไม่เคยได้รับการนิเทศด้วยกิจกรรมการนิเทศข้อใดก็ให้ตอบในตัวเลือกกว่า "ไม่ได้รับการนิเทศ" โดยกำหนดคะแนนแต่ละคำตอบดังนี้

คำตอบ	
มากที่สุด	หมายถึง การนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลระดับมากที่สุดให้คะแนนเท่ากับ 5
มาก	หมายถึงการนิเทศสนับสนุน การใช้กระบวนการพยาบาลระดับมาก ให้คะแนนเท่ากับ 4
ปานกลาง	หมายถึงการนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลระดับปานกลาง ให้คะแนนเท่ากับ 3
น้อย	หมายถึง การนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลระดับน้อยให้คะแนนเท่ากับ 2
น้อยที่สุด	หมายถึงการนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลระดับน้อยที่สุด ให้คะแนนเท่ากับ 1
ไม่ได้รับการนิเทศ	หมายถึงพยาบาลประจำการไม่มีประสบการณ์ได้รับการนิเทศตามกิจกรรมที่กำหนดในข้อคำถาม ผู้วิจัยให้คะแนนเท่ากับ 0 (ผู้วิจัยจะไม่นำคะแนนในข้อดังกล่าวมาคิดรวมกับการตอบด้วยการประมาณค่ามากที่สุดถึงน้อยที่สุด ซึ่งเป็นการประมาณค่าจากผลลัพธ์ของการนิเทศต่อการสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาล)

จำนวนแบบสอบถามมี 50 ข้อ ประเด็นข้อคำถามของแบบสอบถามครอบคลุมทุกขั้นตอนของการนิเทศซึ่งเป็นกิจกรรมนิเทศที่เกี่ยวข้องกับการนำกระบวนการพยาบาลไปใช้ในหน่วยงาน โดยข้อคำถามแบ่งตามขั้นตอนการนิเทศดังนี้

ขั้นตอนการประเมินปัญหาการนิเทศ	5 ข้อ (ข้อ 1-5)
ขั้นตอนการวางแผนการนิเทศ	4 ข้อ (ข้อ 6-9)
ขั้นตอนการจัดระบบการนิเทศ	11 ข้อ (ข้อ 10-20)
ขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศ	22 ข้อ (ข้อ 21-42)
ขั้นตอนการประเมินผลการนิเทศ	8 ข้อ (ข้อ 43-50)

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือโดยการศึกษาหนังสือ เอกสาร วารสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาล 3 ท่าน เป็นผู้บริหารการพยาบาล 2 ท่าน ผู้บริหารการศึกษานพยาบาล 1 ท่าน แล้วนำความรู้ที่ได้มาสร้างเป็นเครื่องมือ 4 ชุด ซึ่งแต่ละชุดมีรายละเอียดการสร้างดังนี้

ชุดที่ 1 แบบตรวจรายการนโยบายการดำเนินงานของฝ่ายการพยาบาล ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเอกสารที่นำมาตรวจสอบ สร้างโดยศึกษาจากตำรา งานวิจัยและข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาประเภทเอกสารที่กำหนดนโยบายการดำเนินงานของฝ่ายการพยาบาล

ส่วนที่ 2 แบบตรวจรายการศึกษาลักษณะการกำหนดนโยบายการดำเนินงาน เพื่อนำกระบวนการพยาบาลไปใช้ในหน่วยงาน สร้างโดยนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาหนังสือ เอกสาร วารสาร งานวิจัยต่าง ๆ และข้อมูลสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิมารวบรวมเป็นเนื้อหาของการกำหนดนโยบายการนำกระบวนการพยาบาลไปใช้ในหน่วยงาน สร้างแบบตรวจรายการ จำนวน 2 ข้อ ข้อที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ฝ่ายการพยาบาลมีการกำหนดนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรให้นำกระบวนการพยาบาลไปใช้ในการปฏิบัติงานหรือไม่ ข้อที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของการกำหนดนโยบายให้นำกระบวนการพยาบาลไปใช้ในการปฏิบัติงาน เมื่อสร้างแบบตรวจรายการเสร็จนำไปตรวจสอบความชัดเจนของภาษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษา 2 ท่าน และนำไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาล 8 ท่าน พิจารณาเนื้อหาการกำหนดนโยบายการดำเนินงานเพื่อนำกระบวนการพยาบาลไปใช้ในหน่วยงาน วัตถุประสงค์ของรายการตรวจสอบนโยบายแต่ละข้อ ความครอบคลุมเนื้อหาและความสอดคล้องวัตถุประสงค์ของแบบตรวจรายการนโยบายการดำเนินงานของฝ่ายการพยาบาลพร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขโดยถือเกณฑ์ 6 ใน 8 ท่าน ของความเห็นตรงกันในแต่ละข้อ แล้วนำแบบตรวจรายการทดลองใช้ตรวจสอบนโยบายการดำเนินงานซึ่งระบุเป็นลายลักษณ์อักษรในเอกสารมาตรฐานโครงสร้างฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลราชวิถี แล้วนำผลของการทดลองใช้แบบตรวจรายการ ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแบบตรวจรายการก่อนนำไปใช้ เก็บข้อมูลจริงจากนโยบายการดำเนินงานของฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร

ชุดที่ 2 แบบตรวจรายการแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาล ประกอบด้วย 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 แบบตรวจรายการแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาล สร้างโดยนำความรู้จากการศึกษาหนังสือ เอกสาร งานวิจัยและข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิรวบรวมเป็นเนื้อหาความรู้เรื่องแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาล หลังจากนั้นผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของแบบตรวจรายการแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาล โดยวัตถุประสงค์ครอบคลุมการบันทึกตามขั้นตอนของกระบวนการพยาบาลด้านการประเมินภาวะสุขภาพซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนย่อยคือ ขั้นการรวบรวมข้อมูลและขั้นการกำหนดข้อวินิจฉัยการพยาบาล ครอบคลุมด้านการวางแผนการพยาบาล การปฏิบัติการพยาบาลและการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล สร้างรายการตรวจสอบในแบบตรวจรายการจำนวน 30 ข้อ เมื่อสร้างเรียบร้อยแล้วนำไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการแพทย์พยาบาล 10 ท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการพยาบาล 4 ท่าน ด้านการศึกษา 6 ท่าน พิจารณาเนื้อหาแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาล วัตถุประสงค์ของรายการตรวจสอบในแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาล รายละเอียดของรายการตรวจสอบความครอบคลุมเนื้อหา และความสอดคล้องวัตถุประสงค์ของแบบตรวจรายการแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาล พร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นนำผลที่ได้กลับมาปรับปรุงแก้ไขโดยถือเกณฑ์ 8 ใน 10 ท่าน ของความเห็นตรงกันในแต่ละข้อรายการตรวจสอบในแบบตรวจรายการ หลังปรับปรุงแก้ไขผู้วิจัยได้แบบตรวจรายการแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาลประกอบด้วยรายการตรวจสอบ 25 ข้อ ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมทุกขั้นตอนของกระบวนการพยาบาล หลังจากนั้นนำแบบตรวจรายการทดลองเก็บข้อมูลจากแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาลโรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ชุด เป็นครั้งที่ 1 หลังจากนั้นอีก 1 สัปดาห์เก็บข้อมูลจากแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาล 30 ชุดเดิมอีก 1 ครั้ง และนำคะแนนมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรของ Pearson (ประคอง กรรณสูตร, ม.ป.บ.) ได้ค่าความเที่ยง .94

ส่วนที่ 2 คู่มือประกอบการใช้แบบตรวจรายการแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาล สร้างโดยนำความรู้จากการศึกษาและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิรวบรวมเป็นความรู้เรื่องแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาลที่สนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาล นำข้อมูลมากำหนดลักษณะที่ต้องปรากฏในแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาลในแต่ละรายการตรวจสอบของแบบตรวจรายการ ตอนที่ 1 ซึ่งกำหนดวัตถุประสงค์ครอบคลุมการบันทึกทุกขั้นตอนของกระบวนการพยาบาล ฉะนั้นผู้วิจัยสร้างคู่มือประกอบการใช้แบบตรวจรายการแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาล ซึ่งมีจำนวนรายละเอียดเท่ากับ 30 ข้อ โดยสอดคล้องกับรายการตรวจสอบแต่ละข้อ นำให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความครอบคลุม

ของเนื้อหาในคู่มือประกอบการใช้รายการตรวจสอบกับวัตถุประสงค์ของแบบตรวจรายการที่กำหนดไว้ ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนของภาษาในคู่มือ ความสอดคล้องของเนื้อหาในคู่มือกับวัตถุประสงค์ และความสอดคล้องกับรายการตรวจสอบแต่ละข้อ และขอคำแนะนำในการปรับปรุงโดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาล จำนวน 10 ท่าน (กลุ่มเดียวกับที่ตรวจสอบแบบตรวจรายการตอนที่ 1) ตรวจสอบ และผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขโดยถือเกณฑ์ 8 ใน 10 ท่าน ของความเห็นตรงกันในแต่ละข้อของคู่มือ หลังปรับปรุงแก้ไขผู้วิจัยได้จำนวนข้อในคู่มือเท่ากับจำนวนรายการตรวจสอบคือ 25 ข้อ โดยเป็นข้อที่รายละเอียดตรงกันกับประเด็นของรายการตรวจสอบ และนำไปประกอบในการใช้แบบตรวจรายการในการทดลองใช้ทั้ง 2 ครั้ง

แบบสอบถามเรื่องการศึกษาปัจจัยสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลประจำการ ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลประจำการ ตอนที่ 2 เครื่องมือชุดที่ 3 แบบสอบถามรู้เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลประจำการ และตอนที่ 3 เครื่องมือชุดที่ 4 การนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการมีวิธีการสร้างเครื่องมือดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลประจำการ สร้างโดยศึกษาจากหนังสือ วารสาร และงานวิจัยต่าง ๆ โดยใช้หลักตัวแปรที่ต้องการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามรู้เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาล สร้างโดยนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาหนังสือ วารสารและงานวิจัย รวบรวมเป็นเนื้อหาความรู้เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาล หลังจากนั้นผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมวัดความรู้ด้านต่าง ๆ ของการนำกระบวนการพยาบาลไปใช้ในการปฏิบัติงาน อันประกอบด้วยความรู้ระดับความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประมาณค่า (Bloom and Krathwohl, 1956) โดยวัตถุประสงค์ครอบคลุมความรู้การนำกระบวนการพยาบาลทุกขั้นตอนไปใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยสร้างคำถามและตัวเลือกตามเนื้อหาที่รวบรวมได้โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ข้อสอบจำนวน 50 ข้อ เมื่อสร้างเสร็จเรียบร้อยนำไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 10 ท่าน (กลุ่มเดียวกับที่ตรวจสอบแบบตรวจรายการแบบบันทึกทางการพยาบาล) พิจารณาเนื้อหาความรู้การใช้กระบวนการพยาบาล วัตถุประสงค์ของการวัดความรู้ รายละเอียดของแบบสอบ ข้อคำถาม ตัวเลือกและคำตอบ พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นนำผลที่ได้กลับมาปรับปรุงแก้ไขโดยถือเกณฑ์ 8 ใน 10 ท่าน ของความเห็นตรงกันในแต่ละข้อ แล้วนำไปทดลองใช้กับพยาบาลประจำการวิชาชีพพยาบาลจำนวน 30

คน หลังจากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เป็นรายข้อ เพื่อตรวจสอบคุณลักษณะในด้านค่าความยาก (Difficulty Level) และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยการวิเคราะห์ข้อสอบตามเทคนิคร้อยละ 50 (ประคอง กรรณสูตร, ม.ป.ป.) ได้ข้อสอบที่มีคุณลักษณะในด้านค่าความยากง่าย .2 - .8 และค่าอำนาจจำแนก .2 ขึ้นไปจำนวน 25 ข้อ แบบสอบมีค่าความเที่ยง .64 แต่แบบสอบ 25 ข้อ ยังไม่มีความครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงนำข้อสอบเดิมจำนวน 15 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากง่าย และอำนาจจำแนกใกล้เคียงเกณฑ์มาตรฐาน และเป็นข้อสอบที่มีวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้มาปรับปรุงด้านภาษาและตัวเลือก โดยใช้ข้อแนะนำที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำไว้ตั้งแต่แรกเป็นแนวทางในการปรับปรุงข้อสอบ ผู้วิจัยได้ข้อสอบซึ่งปรับปรุงเป็นครั้งที่ 2 จำนวน 40 ข้อ นำไปทดสอบกับพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์และวชิรพยาบาลจำนวน 30 คน (คนละกลุ่มกับการทดลองใช้แบบสอบครั้งที่ 1) หลังจากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เป็นรายข้อ เพื่อตรวจสอบคุณลักษณะด้านค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์ข้อสอบตามเทคนิคร้อยละ 50 ได้ข้อสอบที่มีค่าความยาก .2 - .8 และอำนาจจำแนก .2 ขึ้นไปจำนวน 30 ข้อ ซึ่งครอบคลุมความรู้การใช้กระบวนการพยาบาลทุกขั้นตอน และครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และหาค่าความเที่ยงของแบบสอบ (Reliability) โดยใช้สูตร Kuder-Richardson-20 ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .74 ผู้วิจัยนำแบบสอบให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความถูกต้องก่อนการนำไปใช้เก็บข้อมูล

ชุดที่ 4 แบบสอบถามการนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลประจำการ เป็นแบบสอบถามมาตราประเมินค่าตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) สร้างโดยนำความรู้ที่ศึกษาหนังสือ วารสาร งานวิจัย และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ รวบรวมเป็นเนื้อหาการนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาล หลังจากนั้นผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามซึ่งครอบคลุมทุกขั้นตอนของการนิเทศ โดยเน้นเฉพาะกิจกรรมนิเทศที่สนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาล สร้างแบบสอบถามซึ่งแต่ละข้อประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมการนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลจำนวน 57 ข้อ เมื่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยนำไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาลจำนวน 10 ท่าน (กลุ่มเดียวกับที่ตรวจสอบแบบตรวจรายการแบบบันทึกทางการพยาบาล) พิจารณารายละเอียดของข้อความ ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ความครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขโดยผู้วิจัยถือเกณฑ์ 8 ใน 10 ท่าน ของความเห็นตรงกันในแต่ละข้อคำถามแล้วนำไปทดลองใช้กับพยาบาลประจำการวชิรพยาบาล 30 คน (กลุ่มเดียวกับทดลองใช้แบบสอบ

ความรู้เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาล) และหาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (- coefficient) ซึ่งเป็นการวัดความสอดคล้องภายในของ Cronbach (ได้ค่าความเที่ยง .96)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยจัดทำหนังสือชี้แจงวัตถุประสงค์และขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละชุดดังนี้

ชุดที่ 1 การศึกษาปัจจัยด้านนโยบายการดำเนินงานของฝ่ายการพยาบาล ผู้วิจัยพบหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลกลาง โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ โรงพยาบาลตากสิน และวชิรพยาบาล เพื่อขอเอกสารกำหนดนโยบายการดำเนินงานของฝ่ายการพยาบาล ถ้าพบว่าฝ่ายการพยาบาลไม่มีการกำหนดนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรให้นำกระบวนการพยาบาลไปใช้ในการปฏิบัติงานผู้วิจัยสอบถามหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติการพยาบาลของฝ่ายการพยาบาล

ชุดที่ 2 การศึกษาปัจจัยด้านแบบบันทึกทางการพยาบาล ผู้วิจัยพบผู้นิเทศของฝ่ายการพยาบาลซึ่งรับผิดชอบเกี่ยวกับงานวิจัยทางการพยาบาลเพื่อติดต่อขอแบบบันทึกทางการพยาบาลจำนวน 80 ชุด และนำมาตรวจสอบเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แบบตรวจรายการแบบบันทึกทางการพยาบาล และคู่มือใช้แบบตรวจรายการแบบบันทึกทางการพยาบาลเป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบ

ชุดที่ 3 และชุดที่ 4 แบบสอบถามความรู้เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลประจำการและการนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ ผู้วิจัยพบผู้นิเทศซึ่งรับผิดชอบเกี่ยวกับงานวิจัยทางการพยาบาลของฝ่ายการพยาบาลแต่ละโรงพยาบาลของสังกัดกรุงเทพมหานครเพื่อมอบเครื่องมือการวิจัยชุดที่ 3 และชุดที่ 4 ให้กับผู้นิเทศซึ่งรับผิดชอบในการแจกและเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างประชากร หลังจากแจกแบบสอบถาม 3 สัปดาห์ ผู้วิจัยติดต่อขอรับแบบสอบถามคืนจากฝ่ายการพยาบาล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์โดยใช้เกณฑ์ตัดสินระดับและลักษณะสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลจากคุณลักษณะของตัวแปร โดยอิง เกณฑ์จากความรู้เชิง ทฤษฎีและ โดยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาลต่อแนวโน้มลักษณะของตัวแปรที่จะมีผล สนับสนุนต่อการใช้กระบวนการพยาบาล ซึ่งไม่ใช้การตัดสินระดับและลักษณะสนับสนุนจากผลลัพธ์ที่ ได้จากการใช้กระบวนการพยาบาล

การวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละชุดประกอบด้วย

ชุดที่ 1 การศึกษานโยบายการดำเนินงานของฝ่ายการพยาบาลผู้วิจัยไม่ได้มีการให้ คะแนนกับผลการตรวจสอบ แต่จะวิเคราะห์ข้อมูลจากเนื้อหาของนโยบายการดำเนินงานซึ่งตรวจสอบ จากเอกสารกำหนดนโยบายการดำเนินงานหรือข้อมูลที่ได้จากการรับฟังข้อมูลจากหัวหน้าฝ่ายการ พยาบาล โดยถ้าเป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสารกำหนดนโยบายการดำเนินงาน ผู้วิจัยสรุปผลการ วิเคราะห์ว่าฝ่ายการพยาบาลมีการกำหนดนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรให้มีการนำกระบวนการ พยาบาลไปใช้ในการปฏิบัติงานเมื่อตรวจสอบพบว่ามีเอกสารนโยบายกำหนดนโยบายตรงกับรายการ ตรวจสอบทั้งข้อที่ 1 และข้อที่ 2 ของแบบตรวจรายการนโยบายการดำเนินงานของฝ่ายการพยาบาล แต่ถ้าเป็นข้อมูลจากหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติการพยาบาลของฝ่ายการ พยาบาล ผู้วิจัยจะสรุปผลการวิเคราะห์ว่าฝ่ายการพยาบาลมีนโยบายการนำกระบวนการไปใช้ใน หน่วยงาน เมื่อแนวทางการปฏิบัติการพยาบาลกำหนดแนวทางปฏิบัติการพยาบาลตรงกับแนวทางใด ทางหนึ่งในรายการคำตอบของแบบตรวจรายการนโยบายข้อที่ 2 ของตอนที่ 2

การวิเคราะห์ข้อมูลชุดที่ 2 ชุดที่ 3 และชุดที่ 4 ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการศึกษาด้วย เครื่องมือทั้ง 3 ชุด มาคำนวณหาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (Statistic Package for Social Science) ที่ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละชุดคือ

ชุดที่ 2 แบบตรวจรายการแบบบันทึกทางการพยาบาล

1. วิเคราะห์ข้อมูลคะแนนการสนับสนุนของแบบบันทึกทางการพยาบาลด้วยค่า คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนการสนับสนุนของแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาล จำแนกตามแผนกด้วยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว แต่ถ้าพบว่าการทดสอบความแปรปรวนของตัวอย่างประชากรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างด้วยการทดสอบด้วยสถิติที่ไม่ใช่พารามิเตอร์ (Nonparameter Statistics) ด้วยวิธีการทดสอบของครัสคาล วอลลิส (The Kuskal-Wallis Test) และถ้าพบว่าผลการทดสอบความแปรปรวนทางเดียวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธี LSD. (Least Significant Difference)

3. การแบ่งเกณฑ์ระดับสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาล

การแบ่งเกณฑ์ระดับสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของปัจจัยด้านแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาล แบ่งเป็น 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดหรือไม่สนับสนุน การตัดสินเกณฑ์สนับสนุนในแต่ละระดับได้จากการให้ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยช่วงค่าคะแนนเฉลี่ยแต่ละระดับสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลคำนวณได้จาก

$$\text{ช่วงคะแนนในแต่ละระดับ} = \frac{\text{จำนวนข้อรายการตรวจสอบ}}{\text{จำนวนระดับสนับสนุน}}$$

และคำนวณคะแนนเฉลี่ยของตัวอย่างประชากรจาก

$$\text{คะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้าน} = \frac{\text{คะแนนรวมทุกด้านของแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาลของตัวอย่างประชากร}}{\text{จำนวนตัวอย่างประชากร}}$$

$$\text{คะแนนเฉลี่ยรายด้าน} = \frac{\text{คะแนนรวมรายด้านของแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาลของตัวอย่างประชากร}}{\text{จำนวนตัวอย่างประชากร}}$$

$$\text{คะแนนเฉลี่ยรายข้อ} = \frac{\text{คะแนนรวมรายข้อของแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาลของตัวอย่างประชากร}}{\text{จำนวนตัวอย่างประชากร}}$$

คะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้านของแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาล มีรายการตรวจสอบจำนวน 25 ข้อ กำหนดเกณฑ์จัดระดับสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของปัจจัยด้านแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาล โดยมีช่วงคะแนนในแต่ละระดับเท่ากับ 5 (คำนวณจาก $25/5 = 5$) กำหนดเกณฑ์ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 21-25 หมายถึง สนับสนุนระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 16-20 หมายถึง สนับสนุนระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 11-15 หมายถึง สนับสนุนระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 6-10 หมายถึง สนับสนุนระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 0-5 หมายถึง สนับสนุนระดับน้อยที่สุด หรือไม่สนับสนุน

คะแนนเฉลี่ยรายด้านของแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาล

ด้านการประเมินภาวะสุขภาพ มีรายการตรวจสอบจำนวน 9 ข้อ กำหนดเกณฑ์จัดระดับสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาล โดยมีช่วงคะแนนในแต่ละระดับเท่ากับ 1.8 (คำนวณจาก $9/5 = 1.8$) กำหนดเกณฑ์ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 7.3 - 9.0 หมายถึง สนับสนุนระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 5.5 - 7.2 หมายถึง สนับสนุนระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 3.7 - 5.4 หมายถึง สนับสนุนระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.9 - 3.6 หมายถึง สนับสนุนระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 0 - 1.8 หมายถึง สนับสนุนระดับน้อยที่สุด หรือไม่สนับสนุน

ด้านการประเมินภาวะสุขภาพ เรื่องการรวบรวมข้อมูล ด้านการวางแผนการพยาบาล และด้านการปฏิบัติการพยาบาล มีรายการตรวจสอบด้านละ 7 ข้อ กำหนดเกณฑ์จัดระดับสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของแบบบันทึกทางการแพทย์พยาบาล โดยมีช่วงคะแนนในแต่ละระดับเท่ากับ 1.4 (คำนวณจาก $7/5 = 1.4$) กำหนดเกณฑ์ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 5.7 - 7.0 หมายถึง สนับสนุนระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 4.3 - 5.6 หมายถึง สนับสนุนระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.9 - 4.2 หมายถึง สนับสนุนระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.5 - 2.8 หมายถึง สันับสนุนระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 0 - 1.4 หมายถึง สันสนับสนุนระดับน้อยที่สุด หรือไม่สนับสนุน

ด้านการประเมินภาวะสุขภาพ เรื่องการกำหนดข้อวินิจฉัยการพยาบาล

ด้านการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล มีรายการตรวจสอบด้านละ 2 ข้อ กำหนดเกณฑ์จัดระดับ สันสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของแบบบันทึกทางการพยาบาล โดยมีช่วงคะแนนในแต่ละระดับเท่ากับ 0.4 (คำนวณจาก $2/5 = 0.4$) กำหนดเกณฑ์ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.7 - 2.0 หมายถึง สันสนับสนุนระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.3 - 1.6 หมายถึง สันสนับสนุนระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 0.9 - 1.2 หมายถึง สันสนับสนุนระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 0.5 - 0.8 หมายถึง สันสนับสนุนระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 0 - 0.4 หมายถึง สันสนับสนุนระดับน้อยที่สุด หรือไม่สนับสนุน

คะแนนเฉลี่ยรายชื่อของแบบบันทึกทางการพยาบาล กำหนดเกณฑ์จัดระดับ

สันสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของแบบบันทึกทางการพยาบาล โดยมีช่วงคะแนนในแต่ละระดับเท่ากับ 0.2 (คำนวณจาก $1/5 = 0.2$) กำหนดเกณฑ์ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 0.9 - 1.0 หมายถึง สันสนับสนุนระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 0.7 - 0.8 หมายถึง สันสนับสนุนระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 0.5 - 0.6 หมายถึง สันสนับสนุนระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 0.3 - 0.4 หมายถึง สันสนับสนุนระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 0 - 0.2 หมายถึง สันสนับสนุนระดับน้อยที่สุด หรือไม่สนับสนุน

แบบสอบถามเรื่องปัจจัยสันสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาล

ประจำการ ซึ่งประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลประจำการ ตอนที่ 2 แบบสอบถามรู้เรื่องการี้กระบวนการพยาบาล ซึ่งเป็นเครื่องมือชุดที่ 3 และ ตอนที่ 3 แบบสอบถามการนิเทศสันสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาล ซึ่งเป็นเครื่องมือชุดที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลประจำการ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคะแนน
ร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามรู้เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาล

1. วิเคราะห์ข้อมูลคะแนนการสนับสนุนของความรู้เรื่องการใช้
กระบวนการพยาบาลด้วยค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนสนับสนุนการใช้กระบวนการ
พยาบาลของความรู้เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาลจำแนกตามแผนกด้วยการทดสอบความ
แปรปรวนทางเดียว แต่ถ้าพบว่าการทดสอบความแปรปรวนของตัวอย่างประชากรมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างด้วยการทดสอบด้วยสถิติที่ไม่ใช้พารามิเตอร์
(Nonparameter Statistics) ด้วยวิธีทดสอบของครัสคาล วอลลิส (The Kuskal -
Wallis Test) และถ้าพบว่าการทดสอบความแปรปรวนทางเดียวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธี LSD. (Least Significant Difference)
3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนสนับสนุนของความรู้เรื่อง
การใช้กระบวนการพยาบาลจำแนกตามการได้รับการฝึกอบรมด้วยการทดสอบด้วยค่าที (t'-test)
4. การแบ่งเกณฑ์ระดับสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของ
ปัจจัยสนับสนุนด้านความรู้เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาล แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก
ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด หรือไม่สนับสนุน การตัดสินเกณฑ์สนับสนุนในแต่ละระดับได้จากการ
ให้ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยช่วงค่าคะแนนเฉลี่ยแต่ละระดับสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาล
คำนวณได้จาก

$$\text{ช่วงคะแนนในแต่ละระดับ} = \frac{\text{จำนวนข้อคำถาม}}{\text{จำนวนระดับสนับสนุน}}$$

และคำนวณคะแนนเฉลี่ยของตัวอย่างประชากรจาก

$$\text{คะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้าน} = \frac{\text{คะแนนรวมทุกด้านของความรู้เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาลของตัวอย่างประชากร}}{\text{จำนวนตัวอย่างประชากร}}$$

$$\text{คะแนนเฉลี่ยรายด้าน} = \frac{\text{คะแนนรวมรายด้านของความรู้ เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาลของตัวอย่างประชากร}}{\text{จำนวนตัวอย่างประชากร}}$$

$$\text{คะแนนเฉลี่ยรายข้อ} = \frac{\text{คะแนนรวมรายข้อของความรู้ เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาลของตัวอย่างประชากร}}{\text{จำนวนตัวอย่างประชากร}}$$

คะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้านของความรู้ เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาล
จำนวนข้อคำถาม 30 ข้อ กำหนดเกณฑ์จัดระดับสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของความรู้ เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาล โดยมีช่วงคะแนนในแต่ละระดับเท่ากับ 6 (คำนวณจาก $30/5 = 6$) กำหนดเกณฑ์ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 25-30 หมายถึง สนับสนุนระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 19-24 หมายถึง สนับสนุนระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 13-18 หมายถึง สนับสนุนระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 7-12 หมายถึง สนับสนุนระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 0-6 หมายถึง สนับสนุนระดับน้อยที่สุดหรือไม่สนับสนุน

คะแนนเฉลี่ยรายด้านของความรู้ เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาล
ด้านการประเมินภาวะสุขภาพ จำนวนข้อคำถาม 10 ข้อ กำหนด
เกณฑ์จัดระดับสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของความรู้ เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาล
โดยมีช่วงคะแนนในแต่ละระดับเท่ากับ 2 (คำนวณจาก $10/5 = 2$) กำหนดเกณฑ์ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 9-10 หมายถึง สนับสนุนระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 7-8 หมายถึง สนับสนุนระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 5-6 หมายถึง สนับสนุนระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3-4 หมายถึง สนับสนุนระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 0-2 หมายถึง สนับสนุนระดับน้อยที่สุดหรือไม่สนับสนุน

ด้านการวางแผนการพยาบาล จำนวนข้อคำถาม 7 ข้อ
กำหนดเกณฑ์จัดระดับสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของความรู้เรื่องการใช้กระบวนการ
พยาบาล โดยมีช่วงคะแนนเฉลี่ยในแต่ละระดับเท่ากับ 1.4 (คำนวณจาก $7/5 = 1.4$) กำหนด
เกณฑ์ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 5.7-7.0 หมายถึง สนับสนุนระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 4.3-5.6 หมายถึง สนับสนุนระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.9-4.2 หมายถึง สนับสนุนระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.5-2.8 หมายถึง สนับสนุนระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 0-1.4 หมายถึง สนับสนุนระดับน้อยที่สุด
หรือไม่สนับสนุน

ด้านกรปฏิบัติกรพยาบาล จำนวนข้อคำถาม 8 ข้อ กำหนด
เกณฑ์จัดระดับสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของความรู้เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาล
โดยมีช่วงคะแนนเฉลี่ยในแต่ละระดับเท่ากับ 1.6 (คำนวณจาก $8/5 = 1.6$) กำหนดเกณฑ์ได้
ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 6.5-8.0 หมายถึง สนับสนุนระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 4.9-6.4 หมายถึง สนับสนุนระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 3.3-4.8 หมายถึง สนับสนุนระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.7-3.2 หมายถึง สนับสนุนระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 0-1.6 หมายถึง สนับสนุนระดับน้อยที่สุดหรือ
ไม่สนับสนุน

ด้านการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล จำนวนข้อคำถาม
5 ข้อ กำหนดเกณฑ์จัดระดับสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของความรู้เรื่องการใช้กระบวนการ
การพยาบาล โดยมีช่วงคะแนนเฉลี่ยในแต่ละระดับเท่ากับ 1 (คำนวณจาก $5/5 = 1$) กำหนด
เกณฑ์ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.1-5.0 หมายถึง สนับสนุนระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.1-4.0 หมายถึง สนับสนุนระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.1-3.0 หมายถึง สนับสนุนระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 0-1.0 หมายถึง สนับสนุนระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 0-1.6 หมายถึง สนับสนุนระดับน้อยที่สุดหรือ
ไม่สนับสนุน

คะแนนเฉลี่ยรายชื่อของความรู้เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาล
กำหนดเกณฑ์จัดระดับสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของความรู้เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาลในแต่ละระดับเท่ากับ 0.2 (คำนวณจาก $1/4 = 0.2$)

คะแนนเฉลี่ย 0.9-1.0 หมายถึง สนับสนุนระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 0.7-0.8 หมายถึง สนับสนุนระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 0.5-0.6 หมายถึง สนับสนุนระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 0.3-0.4 หมายถึง สนับสนุนระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 0-0.2 หมายถึง สนับสนุนระดับน้อยที่สุดหรือ
ไม่สนับสนุน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาล

1. วิเคราะห์ข้อมูลคะแนนการสนับสนุนของการนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลด้วยค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนสนับสนุนของการนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลจำแนกพยาบาลประจำการตามแผนกด้วยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว แต่ถ้าวพบว่า การทดสอบความแปรปรวนของตัวอย่างประชากรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างด้วยการทดสอบด้วยสถิติที่ไม่ใช้พารามิเตอร์ (Nonparameter Statistics) ด้วยวิธีทดสอบของครัสคาล วอลลิส (The Kuskal-Wallis Test) และถ้าวพบว่า การทดสอบความแปรปรวนทางเดียวนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธี LSD. (Least Significant Difference)

3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนสนับสนุนของการนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาล จำแนกตามการได้รับการฝึกอบรมด้วยการทดสอบด้วยค่าที (t-test)

4. การแบ่งเกณฑ์ระดับสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของปัจจัยสนับสนุนด้านการนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาล ซึ่งลักษณะแบบสอบถามเป็นการตอบประมาณค่าตามแบบมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งระดับสนับสนุนโดยความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ คะแนนเฉลี่ยการนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ คำนวณได้จาก

$$\text{คะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้าน} = \frac{\text{คะแนนรวมทุกด้านของการนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลของตัวอย่างประชากร}}{\text{จำนวนตัวอย่างประชากร}}$$

$$\text{คะแนนเฉลี่ยรายด้าน} = \frac{\text{คะแนนรวมรายด้านของการนิเทศสนับสุนน}}{\text{การใช้กระบวนการพยาบาลของตัวอย่างประชากร}} \div \text{จำนวนตัวอย่างประชากร}$$

$$\text{คะแนนเฉลี่ยรวมรายข้อ} = \frac{\text{คะแนนรวมรายข้อของการนิเทศสนับสุนน}}{\text{การใช้กระบวนการพยาบาลของตัวอย่างประชากร}} \div \text{จำนวนตัวอย่างประชากร}$$

เกณฑ์การตัดสินระดับการรับรู้การนิเทศสนับสุนนการใช้กระบวนการพยาบาล โดยความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ คือ

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง สนับสนุนระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง สนับสนุนระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง สนับสนุนระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง สนับสนุนระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง สนับสนุนระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบตรวจรายการแบบบันทึกทางการพยาบาล โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) (ประคอง กรรณสูต, ม.ป.ป.)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} = ความเที่ยงของแบบตรวจรายการ

N = จำนวนแบบบันทึกทางการพยาบาลที่นำมาทดลองใช้
แบบตรวจรายการ

X = คะแนนของการทดลองใช้แบบบันทึกทางการพยาบาลครั้งที่ 1

Y = คะแนนของการทดลองใช้แบบบันทึกทางการพยาบาลครั้งที่ 2

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนการทดลองใช้แบบบันทึกทางการพยาบาลครั้งที่ 1

$\sum Y$ = ผลรวมของคะแนนการทดลองใช้แบบบันทึกทางการพยาบาลครั้งที่ 2

2. การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบความรู้เรื่องการใช้กระบวนการพยาบาล โดยใช้สูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson Reliability) แบบ K-R 20 (ประคอง กรรณสูต, ม.ป.ป.)

$$\text{K-R 20 : } r_{xy} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_x^2} \right]$$

- เมื่อ r_{xy} = สัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง
 n = จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ
 p = สัดส่วนของคนที่ตอบข้อสอบได้ถูกต้อง
 q = สัดส่วนของคนที่ตอบแต่ละข้อผิด ($q = 1-p$)
 pq = ผลคูณของสัดส่วนของผู้ที่ตอบถูกและตอบผิด
 $\sum pq$ = ผลบวกของ pq ของทุก ๆ ข้อ
 S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด

3. การหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามชุดที่ 4 แบบสอบถามการนิเทศสนับสนุนการใช้กระบวนการพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ โดยคำนวณค่าความเที่ยงตามวิธีของ Cronbach โดยใช้สูตรดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, ม.ป.ป.)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_1^2}{\sum S_x^2} \right]$$

- เมื่อ α = ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม
 n = จำนวนข้อสอบ
 S_1^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้รับการทดสอบทั้งหมด

4. การหาค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร (ประคอง กรรณสูต, ม.ป.ป.)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

- เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าคะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ = แทนผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
 N = จำนวนตัวอย่างประชากร

5. ความเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้สูตรดังนี้ (ประกอบ กรรสูตร, ม.ป.ป.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x^2$ = ผลรวมของข้อมูลแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum X$ = ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
 N = จำนวนข้อมูล

6. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way analysis of variance)
 โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประกอบ กรรสูตร, ม.ป.ป.)

$$F = \frac{MS_u}{MS_w}$$

โดยที่ $MS_u = \frac{SS_u}{k-1}$

$$MS_w = \frac{SS_w}{N-K}$$

เมื่อ F = ความแปรปรวนของกลุ่ม
 MS_u = ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w = ความแปรปรวนภายในกลุ่ม
 SS_u = ผลบวกของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนของคะแนนเฉลี่ยในทุกกลุ่ม
 จากมัธยฐานเลขคณิต
 SS_w = ผลบวกของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนภายในกลุ่ม
 k = จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร
 N = จำนวนตัวอย่างประชากร

7. การทดสอบของครัสคาล - วอลลิส (Kruskal-Wallis Test)

$$H = \frac{12}{N(N+1)} \sum \left(\frac{\sum R_k^2}{n_k} \right) - 3(N+1)$$

H = ความแปรปรวนของผลรวมของอันดับ

N = จำนวนตัวอย่างประชากรทั้งหมด

n_k = จำนวนตัวอย่างประชากรแต่ละกลุ่ม

$\sum R_k^2$ = ผลรวมของกำลังสองของผลรวมของอันดับ